

Rapportage scenario ontwikkeling

Naar een sterke inrichting van het sociaal domein binnen de ABG Gemeenten

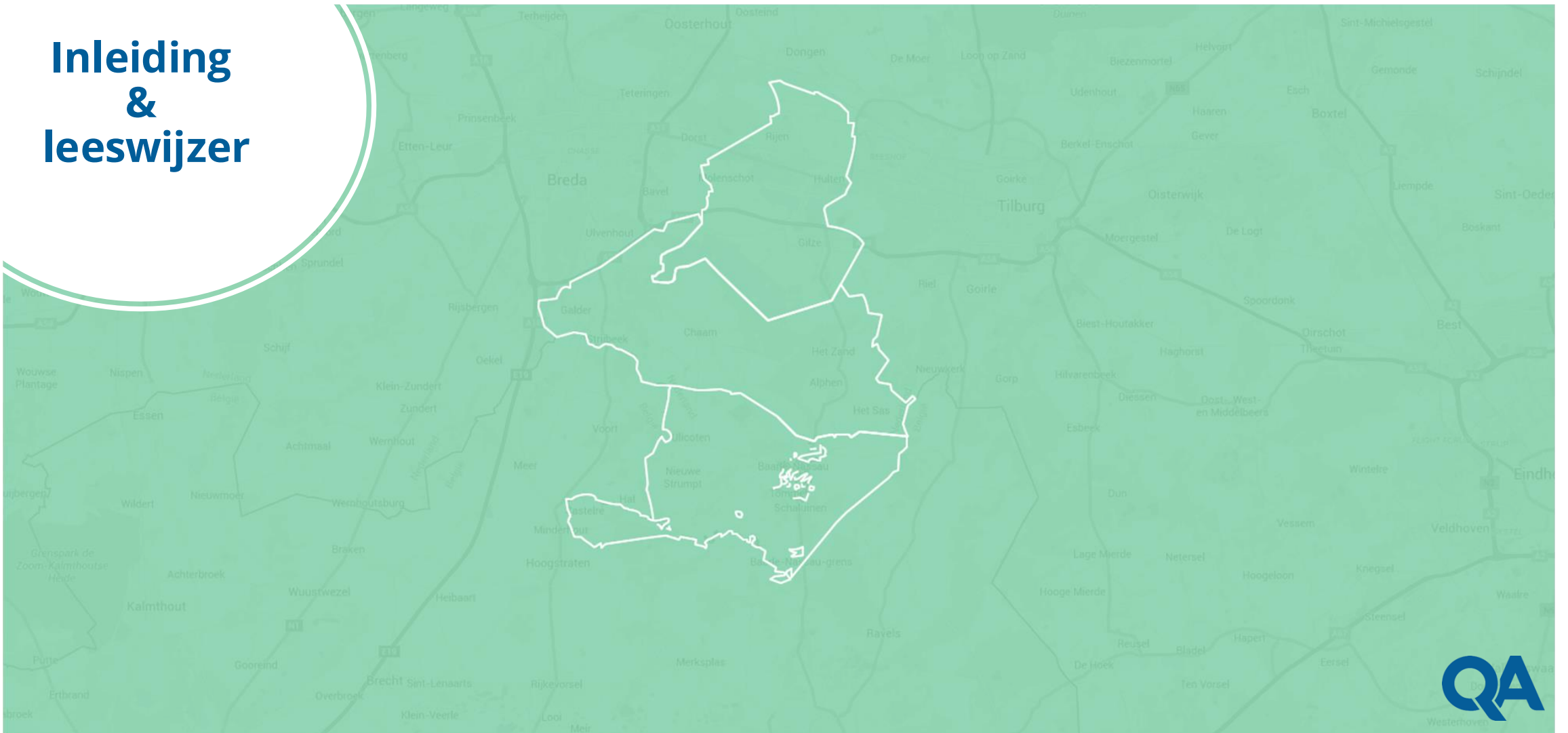
Maart 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding & leeswijzer
2. Vraagstelling en werkwijze
3. Het basis scenario
4. Uitbreiding op het basis scenario
5. Perspectief op de uitvoering

Inleiding & leeswijzer

Inleiding

- Deze rapportage beschrijft het doorlopen proces van scenario ontwikkeling en het uiteindelijke eindresultaat: één basis scenario, dat meerdere samenhangende ontwikkelopgaven omvat en dat als fundament kan dienen voor uitbreidingen in de toekomst.
- De realisatie van dit basis scenario is een ambitieuze en betekenisvolle stap, omdat de keuzes die hierin in samenhang gemaakt worden, vragen om een andere manier van werken, denken en houding van alle betrokken partijen.
- Op hoofdlijn kent het basis scenario de volgende ontwikkelopgaven die in deze rapportage verder toegelicht worden:
 1. Het ontwikkelen van gemeenschapsversterking (o.a. vanuit de dorpssteams)
 2. Het ontwikkelen van gebiedsgerichte netwerksamenwerking
 3. Het ontwikkelen van een sterke integrale lokale toegang
 4. Het ontwikkelen van samenwerking in partnerschap als belangrijkste randvoorwaarde
- Het is van wezenlijk belang dat de diverse geledingen binnen de gemeente en haar uitvoerend partners de uitkomsten van dit traject doorleefd hebben en doorgronden wat de impact is van bepaalde keuzes.
- Om die reden hebben wij van begin tot eind de diverse onderdelen (beleid & uitvoering) van de ABG organisatie stevig betrokken bij de ontwikkeling van de scenario's en hebben we met hen en de uitvoerend partners in een proces van co-creatie het basis scenario gezamenlijk ontwikkeld.

Leeswijzer

Deze rapportage is als volgt opgebouwd. We schetsen allereerst de vraag en bijbehorende context. Vervolgens gaan we dieper in op het gezamenlijke proces van co-creatie en staan we uitgebreid stil bij het basis scenario en de mogelijkheden om dit scenario op termijn uit te breiden. Tot slot blikken we vooruit op het proces waarmee de ABG-gemeenten en haar kernpartners de komende periode gezamenlijk aan de slag willen: de realisatie van het basis scenario.

Vraagstelling en werkwijze

- De context en vraagstelling
- Kern van de scenario ontwikkeling
- Samenwerken vanuit partnerschap
- Collectief proces
- Gedeelde inrichtingsprincipes
- Visie op het Sterke Lokale Team

Context: landelijk beeld op knelpunten

Toenemende druk op het sociaal domein

- Steeds meer mensen doen een beroep op jeugdzorg, Wmo, schulddienstverlening enz.
- Vergrijzing en toenemende complexiteit van problematiek zorgen voor hogere kosten.
- Personeel tekorten door krapte op de arbeidsmarkt
- Budgetten gemeenten zijn in toenemende mate niet toereikend, terwijl verantwoordelijkheden toenemen.

Gebrek aan effectiviteit van huidige aanpak

- Veel cliënten vallen tussen wal en schip door versnippering van hulp en bureaucratie
- Hulpverlening is vaak tijdelijk, niet duurzaam en te weinig context en gezinsgericht

Ontevredenheid onder professionals en inwoners

- Professionals ervaren veel administratieve last
- Inwoners voelen zich niet gehoord of begrepen

Context: landelijke en regionale ontwikkelingen

- In de landelijke programma's en akkoorden zoals de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario Jeugd & Gezinsbescherming en het Integraal Zorgakkoord staat de **beweging naar de voorkant van de zorg** centraal met aandacht voor:
 - De versterking van de sociale basis
 - Verbinding van informele en formele zorg
 - Koppeling van bestaanszekerheid, onderwijs, wonen, welzijn en het medische/sociale domein
 - De inzet op vroeg signalering, preventie en positieve gezondheid
- Op **regionaal niveau** ligt er een specifieke transformatieopgave voor de segmenten 3 (dagbesteding en respijtzorg) en 4 (specialistische jeugdhulp) om deze zorg veel meer gezinsgericht te organiseren, collectief aan te bieden en in te zetten en uit te voeren vanuit lokale teams.
- Het ontwikkelen van **partnerschap tussen gemeenten en aanbieders** is in alle kaders een belangrijke randvoorwaarde om de maatschappelijke doelen en bijbehorende ontwikkelopgaven te realiseren.

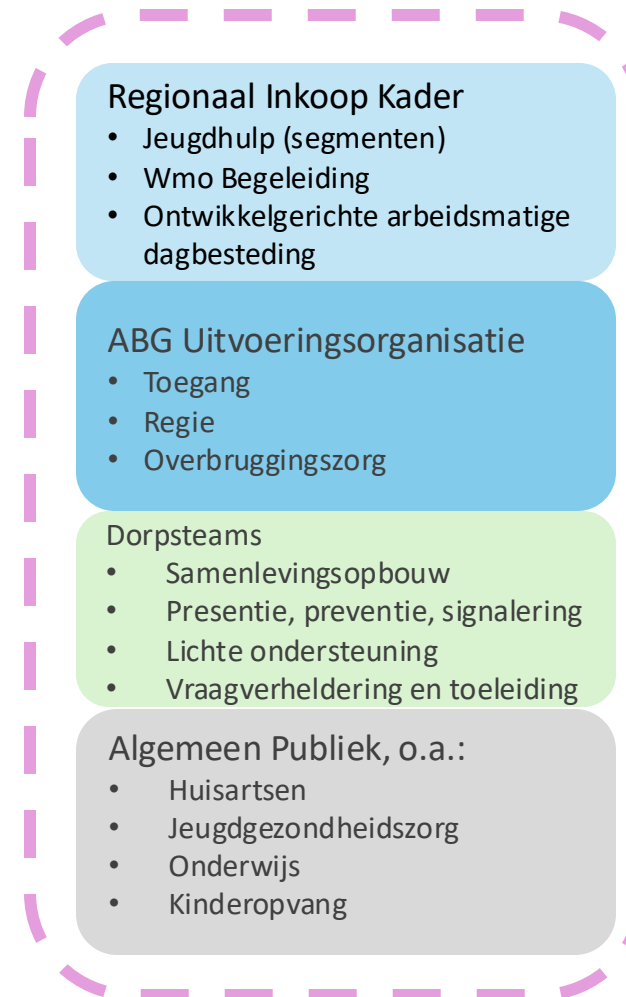

De vraagstelling

- Het sociaal domein in Nederland is volop in beweging. De hiervoor genoemde landelijke en regionale ontwikkelingen gaan impact hebben op de wijze waarop het sociaal domein is ingericht in de ABG-gemeenten.
- Tegen deze achtergrond heeft de ABG-organisatie een aantal acties in gang gezet om meer inzicht te verkrijgen in de huidige stand van zaken en om goed te kunnen anticiperen op die landelijke en regionale ontwikkelingen:
 - Evaluatie van het sociaal team & de dorpssteams
 - Ontwikkeling strategie versterken sociale basis
 - Scenario's ontwikkelen voor de toekomst (deze rapportage)
- Q&A Publiek is gevraagd om de scenario's voor de toekomstige ontwikkelingen binnen het sociaal domein van de ABG gemeenten op te stellen. Het doel van de scenario ontwikkeling is het in beeld brengen van:
 - een aantal belangrijke ontwikkelopgaven binnen het sociaal domein van de ABG-gemeenten
 - de inrichtingskeuzes die daarbij horen
 - creëren van handelingsperspectief voor de ABG-gemeenten en haar kernpartners

Kern van de scenario ontwikkeling

- De ABG gemeenten willen scenario's ontwikkelen die een beeld schetsen van de organisatie van het sociaal domein.
- In essentie komt dit neer op het verbeteren van de samenhang in de organisatie, aansturing en samenwerking van de gemeentelijke teams en toegang, de dorps teams, de sociale basis, de regionaal ingekochte aanbieders en belangrijke samenwerkingspartners in het lokale domein.
- Het doel is een gedeeld beeld op de ambitie en de gewenste inrichting van de dienstverlening vervat in één of meerdere scenario's die ter besluitvorming worden voorgelegd.

Samenwerken vanuit partnerschap

- Uitgangspunt hierbij is dat de ABG-gemeenten en haar kernpartners gezamenlijk werken aan de gedeelde beeldvorming op de ontwikkeling en inrichting van het sociaal domein.
- De grondgedachte is dat zowel de uitvoerend partijen als de gemeentelijke afdelingen beschikken over kennis, kunde en verantwoordelijkheden die in samenhang gebracht moeten worden.
- Samenwerken in partnerschap vraagt extra aandacht voor de ontwikkeling van de samenwerkingsstructuur en voor de samenwerkingscultuur. Voor het werken vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid is ander gedrag nodig van de betrokken partijen, omdat het een nieuwe werkwijze is ten opzichte van de meer klassieke verhouding tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.
- De gemeentelijke rol hierbij is complex:
 - De gemeente beschikt over een breed palet aan verantwoordelijkheden en vervult vanuit die verantwoordelijkheid de rol van opdrachtgever
 - Daarnaast is de gemeente ook uitvoerend op een aantal belangrijke activiteiten, waaronder de toegangstaken, uitvoering van (delen van) WMO, Jeugdwet, Participatiewet en maatwerkmogelijkheden
 - Van de gemeente wordt verwacht dat zij overzicht heeft op de samenhang van de verschillende beleids- en uitvoeringsinitiatieven
 - In de praktijk heeft de gemeente in veel gevallen de regie op de ontwikkeling van de samenwerkingsstructuur

Gezamenlijk proces van gemeenten en kernpartners

- We hebben het samenwerken in partnerschap in dit traject concreet gemaakt met het organiseren van een gezamenlijk proces. In drie ontwikkelsessies zijn vertegenwoordigers van de gemeenten en de uitvoerend partners aan de slag gegaan met de vraag hoe we de zorg en ondersteuning zo goed mogelijk kunnen organiseren voor de inwoners van de ABG-gemeenten.
- Alle deelnemers hebben zich gecommitteerd aan een goede uitvoering van het basis scenario en zich verbonden aan het vervolgproces wat hiervoor nodig is. De volgende partners zijn in vertegenwoordiging betrokken geweest in dit proces:
 - Primair onderwijs
 - Voortgezet onderwijs
 - Kinderopvang
 - Huisartsen
 - De Gemeentelijke Gezondheidsdiensten (GGD)
 - Thuiszorg
 - Dorpsteams
 - ABG-organisatie (beleid & uitvoering)

Gedeelde inrichtingsprincipes

- We zijn het collectief proces gestart met het delen van elkaars perspectieven vanuit de vraag: “wat is jouw droombeeld met betrekking tot de beste zorg en ondersteuning in de ABG-gemeenten?”
- Dit heeft naast een beter wederzijds begrip op ieders rol, verantwoordelijkheid en perspectief een aantal belangrijke gedeelde inrichtingsprincipes opgeleverd, die als gezamenlijk kompas fungeren voor het ontwikkelen van de gewenste uitvoeringspraktijk. Samengevat gaat het om:
 1. **Samenwerken en partnerschap:** gericht op vertrouwen (elkaar kennen), gelijkwaardigheid en een duidelijke rolverdeling. Met aandacht voor een gemeenschappelijke taal.
 2. **Versterken van inwoners en gemeenschap:** inzetten op sociale netwerken en veerkracht, met aandacht voor lokaal maatwerk. Bouwen aan lokale netwerksamenwerking van onderop.
 3. **Organisatie van hulp en ondersteuning:** helder overzicht, preventie en snelle beschikbaarheid van zorg zijn essentieel.
 4. **Houding en bejegening:** respectvolle en empathische communicatie, met aandacht voor continuïteit en vertrouwen.

Gedeelde visie op het Sterke Lokale Team

- De landelijke kaders beogen om de zorg en ondersteuning integraal en gebiedsgericht te organiseren door lokaal ondersteuningsteams (Sterke Lokale Teams) in te richten. Hierbij worden drie kerntaken onderscheiden:
 1. Toegang (vraagverheldering en toeleiding)
 2. Coördinatie (regie op samenwerking en veiligheidscaasuïstiek)
 3. Het bieden van voorliggende (specialistische) ondersteuning
- De eerste twee kerntaken worden nu al uitgevoerd binnen het sociaal domein van de ABG-gemeenten. De derde kerntaak is een uitbreiding op de 'gemeentelijke dienstverlening' zoals die nu door de ABG organisatie en haar lokale kernpartners wordt vormgegeven.
- In het gesprek tussen de ABG gemeenten en haar uitvoerend kernpartners is naar voren gekomen dat het bij de ontwikkeling van de sterke lokale teams niet zozeer moet gaan om de vorm, maar vooral om de effecten die we hiermee willen bereiken. Het gaat in de kern om samenhang en synergie in de uitvoering. Tegelijkertijd zien we dat in de landelijke discussie de organisatievorm meer en meer centraal komt te staan.
- In de collectieve bijeenkomsten is uiteindelijk het beeld ontstaan van een sterk lokaal team dat als een ecologisch systeem functioneert en waarbinnen kerntaken in samenhang door kernpartners worden georganiseerd en uitgevoerd. Deze manier van kijken vormt het fundament van het basis scenario.

Het basis scenario

- Opzet van het basis scenario
- Toelichting op de samenhang
- Sterke gemeenschapsversterking
- Gebiedsgerichte netwerken
- Sterke lokale toegang

Opzet van het basis scenario

- Het basis scenario schetst een aantal belangrijke ontwikkelopgaven binnen het sociaal domein van de ABG-gemeenten. Het betreft een gewenst scenario waarbij de opgaven ieder een eigen ontwikkelpad kennen, maar heel nauw met elkaar samenhangen.
- We beschrijven het basis scenario als het sterke lokale team, dat wij zien als een ecologisch systeem van samenhangende schakels met een eigen kernfunctie. Deze schakels kunnen niet los van elkaar worden gezien en zijn sterk verbonden.
- De focus van het basis scenario ligt op het versterken van de gemeenschap en het aansluiten van de verschillende partners op de gemeenschap en de netwerken die daar aanwezig zijn. Het idee is om dit concreet te maken door het opzetten van lokale netwerksamenwerking op die plaatsen waar we waar we de grootste impact kunnen maken.
- Het basis scenario is deels ontwikkeld in samenspraak met de uitvoerend partners en in belangrijke mate gebaseerd op de in de sessies opgedane inzichten. De uitvoerend partners hebben zich gecommitteerd aan een goede uitvoering van het basis scenario.
- Hierna volgt eerst een visuele weergave van het basis scenario. Vervolgens wordt ieder onderdeel uitgebreider toegelicht

Grondplaat Het basisscenario

Het Sterke Lokale Team en haar Sterke Lokale Schakels

We ontwikkelen een **sterke integraal werkende toegang**. We onderscheiden hierin **integrale kernteams** die **onderdeel** zijn van de **sterke lokale netwerken**.

Inwoners kunnen **via verschillende routes in beeld** komen bij het sterke lokale team. Een **belangrijke route** hierin is de ontwikkeling van een **centraal aanmeldpunt** waar inwoners hun vragen kunnen stellen.

Als inwoners in beeld komen **via het Dorpsteam** of de **Sterke Lokale netwerken** wordt **op basis van de vraag en de achtergrond** hiervan bepaald welke **schakels** van het Sterke Lokale Team worden **betrokken**.

Sterk Lokaal Netwerk

Onderwijs, Dorpsteam,
JGZ, Kinderopvang,
Sterke Lokale Toegang,
Thuiszorg

Inwoner

Sterk Lokaal Netwerk

Onderwijs, Dorpsteam,
JGZ, Kinderopvang,
Sterke Lokale Toegang,
Thuiszorg

Sterk Lokaal Netwerk

Onderwijs, Dorpsteam,
JGZ, Kinderopvang,
Sterke Lokale Toegang,
Thuiszorg

Sterk Lokaal Netwerk

Onderwijs, Dorpsteam,
JGZ, Kinderopvang,
Sterke Lokale Toegang,
Thuiszorg

We ontwikkelen **sterke netwerksamenwerking** op basis van de uitgangspunten van partnerschap en starten hiermee op die plekken waar we **de meeste impact kunnen** maken. We organiseren **gezamenlijk leren, stellen doelen op en monitoren de doelbereiking**. Bij de samenstelling van het netwerk kunnen allerlei partijen in beeld komen gespiegeld aan de context (vraag en omgeving) waarbinnen het netwerk actief is.

Sterke Lokale Toegang

Team Ondersteuning – Team backoffice

Sociaal Team – Regie en Overbruggingszorg

WMO
Jeugdwet
Re-integratie
Inkomen
Inburgering

WMO
Jeugdwet
Re-integratie
Inkomen
Inburgering

WMO
Jeugdwet
Re-integratie
Inkomen
Inburgering

WMO
Jeugdwet
Re-integratie
Inkomen
Inburgering

Inwoner

Centraal aanmeldpunt

Sterke
Medisch
Verwijzers

Met aanbieders van regionaal ingekochte ondersteuning is een **herijking van de samenwerking** belangrijk, zodat zij ook beter **in verbinding** staan met de lokale schakels en de **sterke lokale netwerken**.

We verstevigen de samenwerking **met de medisch verwijzers**. We ontwikkelen een werkwijze met **vaste contactpersonen en heldere vaste afspraken**, ook over de terugkoppeling op vragen van deze verwijzers. We zetten in op een duurzame verbinding tussen de medisch verwijzers en de Sterke Lokale Netwerken.

De opdracht aan onder andere het **Dorpsteam** krijgt meer focus op **versterking van de gemeenschap** en **vrijwilligersnetwerken**. Het Dorpsteam is een **belangrijke schakel** in de Sterke Lokale netwerken en is **breed aanwezig** in de gemeenten.

Sterke Gemeenschapsversterking door o.a. de Dorpsteams
Sociaal beheer – Groepsactiviteiten – Vrijwilligersnetwerken – Lichte ondersteuning

Toelichting op de samenhang van het basisscenario

- De realisatie van dit basis scenario is een ambitieuze en betekenisvolle stap, omdat de keuzes die hierin in samenhang gemaakt worden, vragen om een andere manier van werken, denken en houding van alle betrokken partijen.
- Op hoofdlijn kent het basis scenario de volgende ontwikkelopgaven die hierna verder toegelicht worden:
 1. Inzet op gemeenschapsversterking (vanuit de dorpsteams)
 2. Gebiedsgerichte netwerksamenwerking
 3. Eén sterke (integrale) lokale toegang

Inzet op gemeenschapsversterking

- Zoals eerder geschetst, sturen alle (landelijke) beleidskaders aan op versterking van de lokale uitvoering in aansluiting op en samen met de gemeenschap. Dit uitgangspunt is het centrale vertrekpunt geweest in de ontwikkeling van het basisscenario. Belangrijke redenen hiervoor zijn:
 - Effectiviteit ondersteuning vergroten: het versterken van de omgeving waarin vragen zich voordoen leidt tot duurzamere resultaten.
 - De zorg en ondersteuning zoals we die nu georganiseerd hebben dreigt op termijn onbetaalbaar te worden.
 - Het goed bemensen van de uitvoering wordt in toenemende mate een uitdaging door schaarste aan goed gekwalificeerd personeel.
- Het antwoord hierop is een robuuste inzet op de gemeenschapsversterking en het ontsluiten en benutten van de collectieve gemeenschapskracht. Het traject van de visievorming op het versterken van de sociale basis geeft hier mede invulling aan. Deze visie loopt als een rode draad door alle onderdelen van het basisscenario.
- Ten aanzien van de inrichting betekent dit dat de opdracht aan het Dorpsteam een sterke focus krijgt op **het versterken van de gemeenschap** met een focus op netwerkontwikkeling, vrijwilligersinzet en inzet op gemeenschapsontwikkeling. Het Dorpsteam is hiermee een belangrijke schakel in de gebiedsnetwerken en is daarnaast breed aanwezig in de gemeenten.
- Het Dorpsteam krijgt hiervoor **één integrale opdracht**, waarbij de ABG-gemeenten de voorwaarden scheppen zodat hier ook echt als zodanig invulling aan wordt gegeven. Hiermee creëren we meer ruimte en flexibiliteit om in alle wijken de benodigde expertise te organiseren.

Gebiedsgerichte netwerksamenwerking

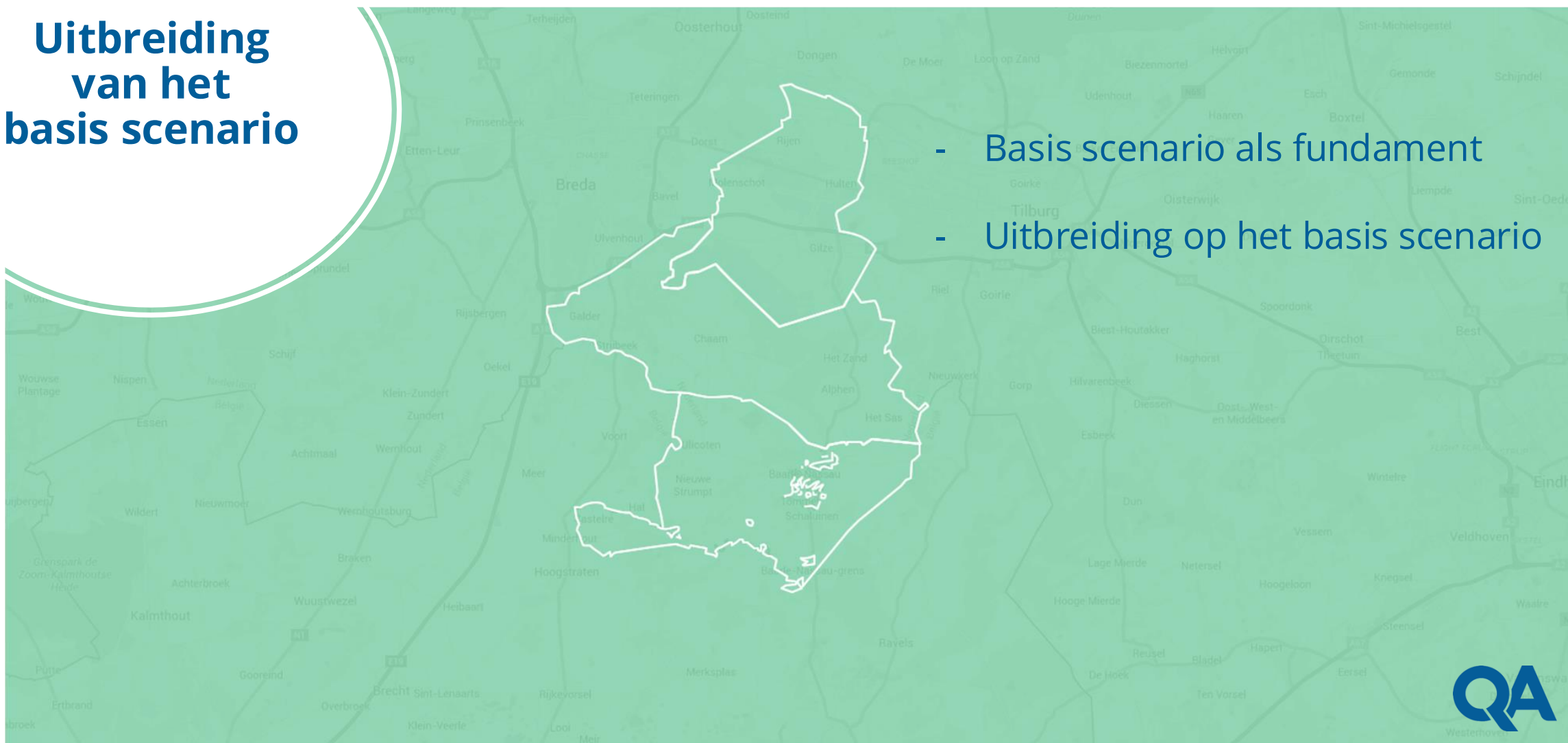
- We willen het versterken van de gemeenschap verder concreet maken door het opbouwen van **gebiedsgerichte netwerksamenwerking**: kleinschalig, in, vanuit en met de gemeenschap, te beginnen op die plaatsen waar we de grootste impact kunnen maken.
- Deze netwerkteams slaan proactief de brug naar sociale infrastructuren en kernfiguren in de gemeenschap, bieden zelf hulp en halen expertise erbij indien nodig. Integrale toeleiding naar specialistische ondersteuning is hier onderdeel van.
- Hoewel we de ambitie hebben om dit ABG-breed op te bouwen, is het niet realistisch (capaciteit) en verstandig (dit is een gezamenlijk leerproces) om overal tegelijk aan de slag te gaan. We kiezen er dus voor om dit stap voor stap van onderop te realiseren.
- Het goed organiseren en faciliteren van gezamenlijk **leren en het elkaar leren kennen** is een belangrijke randvoorwaarde voor een succesvolle netwerksamenwerking. Van de gemeente wordt verwacht dat zij de regie op zich neemt, dat wil zeggen de rol van faciliteren, verbinden en het ontwikkelen van een gezamenlijke leeromgeving.

Sterke lokale toegang

- De ABG-gemeenten hebben de ambitie om toe te werken naar **één sterke centrale en integraal werkende toegang**, primair gericht op toe leiden naar het ‘voorliggend veld’ in samenhang en samenwerking met de directe omgeving en het netwerk.
- Daar waar een individuele voorziening geïndiceerd is wordt deze snel en adequaat ingezet, maar altijd weer in samenhang met het primaire netwerk en de sociale omgeving van de inwoner.
- Deze ambitie omvat de volgende ontwikkelopgaven:
 - We werken toe naar één centraal aanmeldpunt voor inwoners voor alle ondersteuning- en hulpvragen, gericht op vraagverheldering en de weg wijzen. Inwoners kunnen daarnaast via verschillende routes in beeld komen bij het Sterke Lokale Team. Afhankelijk van de vraag en de achtergrond worden dan de juiste schakels van het Sterke Lokale Team betrokken.
 - De toegangsteams binnen de ABG organisatie (die nu per wet zijn georganiseerd) gaan integraal samenwerken en uitvoeren. We werken toe naar integrale kernteams die in verbinding met de sterke lokale netwerken samenwerken.
 - Een integraal werkende toegang betekent zowel toegang tot de vrij toegankelijke zorg (o.a. collectieve en preventieve inzet, lichte ondersteuning, uitgevoerd door de dorpssteams) als toegang tot niet-vrij toegankelijke zorg (via beschikking van de gemeente). Dit vraagt om een nauwere verbinding en samenwerking tussen de gemeentelijke uitvoering en de dorpssteams.
 - We verstevigen de verbinding met de medisch verwijzers in het sociaal domein door vaste aanspreekpunten in de centrale toegang te organiseren (waarbij ze altijd een terugkoppeling ontvangen op hun verwijzingen) en door hen duurzaam te verbinden aan de lokale netwerken.

Uitbreiding van het basis scenario

- Basis scenario als fundament
- Uitbreiding op het basis scenario

Basis scenario: fundament voor uitbreiding

- Het basis scenario zet stevig in op gemeenschapsversterking en netwerksamenwerking. Het gaat hierbij in belangrijke mate uit van de bestaande functies en zet in op het verbeteren van de samenhang tussen deze functies zodat een meer integrale benadering mogelijk wordt. Hiermee versterken we de context waarin vragen zich voordoen, waardoor we bouwen aan een sterkere samenleving en duurzamere oplossingen voor inwoners die (tijdelijk) in de knel komen.
- Dit basis scenario anticipeert daarmee nog niet op de onderstaande beleidsontwikkelingen:
 - De beleidslijn Sterke Lokale Teams vanuit Hervormingsagenda die aanstuurt op uitbreiding van de lokale dienstverlening (Jeugd- en Gezinshulp)
 - De regionale ontwikkeling met betrekking tot het vraagstuk jeugdhulp segmenten 3 en 4
 - Het IZA dat anticipeert op uitbreiding van lokale dienstverlening rondom (mentale) gezondheid
- Bovenstaande beleidsontwikkelingen sturen aan op een taakuitbreiding van de lokale dienstverlening. Belangrijke rode draad hierin is het lokaal beschikbaar krijgen van aanvullende ondersteuning die nu nog op grond van een indicatiestelling geleverd wordt door regionaal gecontracteerde aanbieders.
- Om hier op te anticiperen hebben de ABG-gemeenten de ambitie om op termijn toe te werken naar een **breed lokaal ondersteuningsteam dat voor alle inwoners beschikbaar is (0-100)**. Vooral om hiermee de uitvoeringspraktijk veel beter in lijn te krijgen met het gezamenlijke droombeeld: dichterbij en samen met inwoners, minder toegang, meer doen.

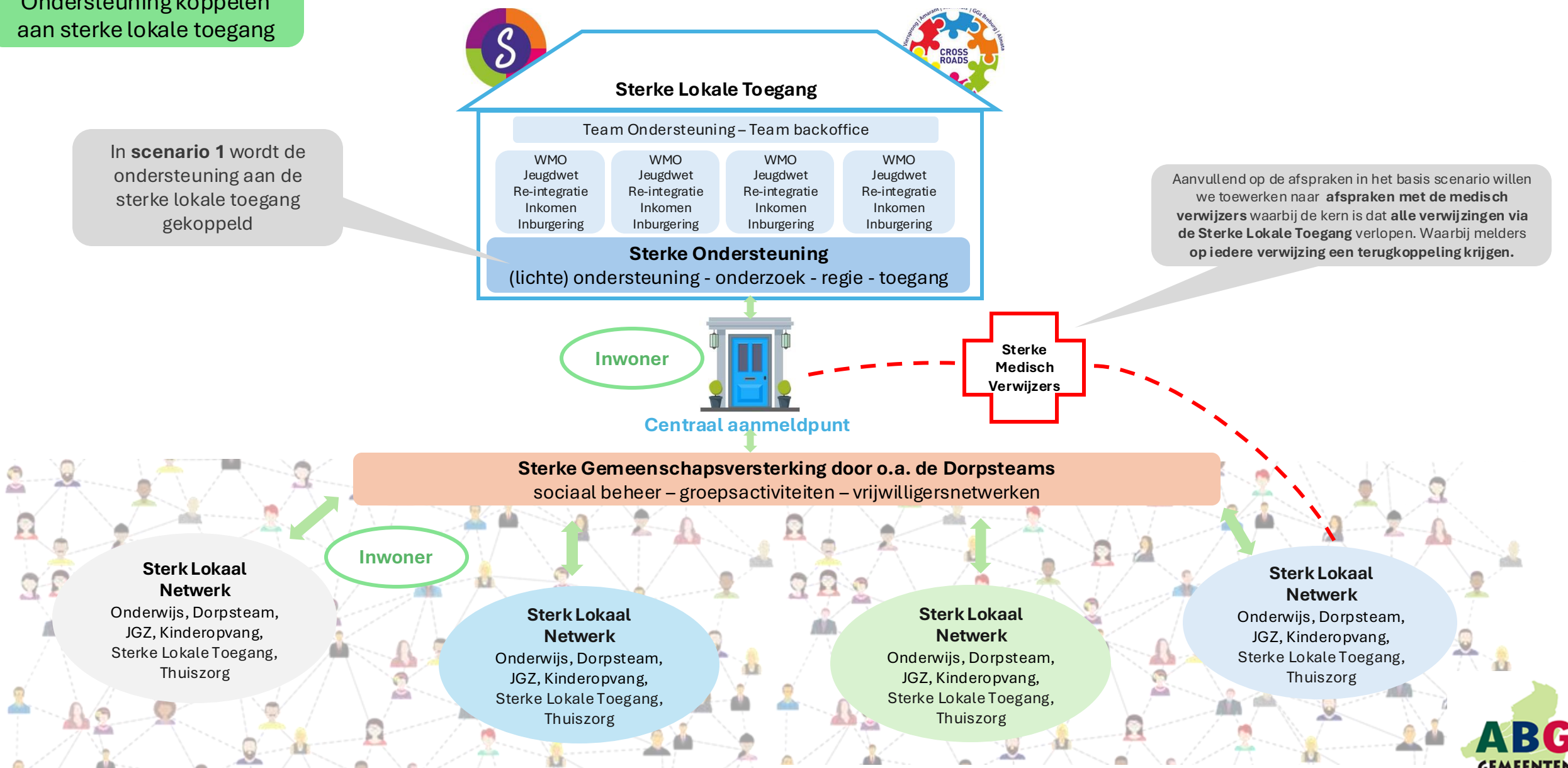
Drie scenario's voor uitbreiding

- Op dit moment is het ontwikkelen van een breed lokaal ondersteuningsteam nog niet aan de orde. Het is voor nu te veelomvattend en er is eerst nog een scherper beeld nodig hoe dit eruit moet komen te zien. Bovendien is de realisatie van het basis scenario op zichzelf al een significante opgave die alle aandacht vraagt. Het is een cruciale en voorliggende ontwikkelstap.
- De verwachting is bovendien dat realisatie van de het basis scenario en de ontwikkeling van de lokale netwerken gaandeweg inzicht gaat geven op wat er aanvullend nodig is en hoe we dat het beste kunnen organiseren. Het is daarom verstandig om 2025 te benutten voor verdere oriëntatie en verdieping hierop.
- De regiogemeenten zijn in gesprek over het maken van afspraken waardoor ondersteuning en hulp uit huidig S3/S4 beschikbaar blijft voor alle regiogemeenten, ongeacht hun ontwikkeltempo op de taakuitbreiding. Daarnaast bestaat altijd het alternatief om lokaal aanvullende ondersteuning te contracteren als dat nodig mocht zijn. Overigens doet dit niets af aan de noodzaak om deze hulp en ondersteuning meer gezinsgericht te organiseren en in te zetten.
- In het proces van scenario ontwikkeling hebben we wel in beeld gebracht welke scenario's er zijn als er op termijn voor wordt gekozen om toe te werken naar een (breed) lokaal ondersteuningsteam. In de kern zijn er drie scenario's denkbaar, waarbij het basis scenario telkens de uitgangssituatie is:
 1. De taakuitbreiding wordt uitgevoerd **door de ABG organisatie**.
 2. De taakuitbreiding wordt uitgevoerd **door (een) nieuwe Partner(s)**.
 3. De taakuitbreiding wordt uitgevoerd **door het Dorpsteam**.

Scenario 1

Ondersteuning koppelen
aan sterke lokale toegang

Het Sterke Lokale Team en haar Sterke Lokale Schakels

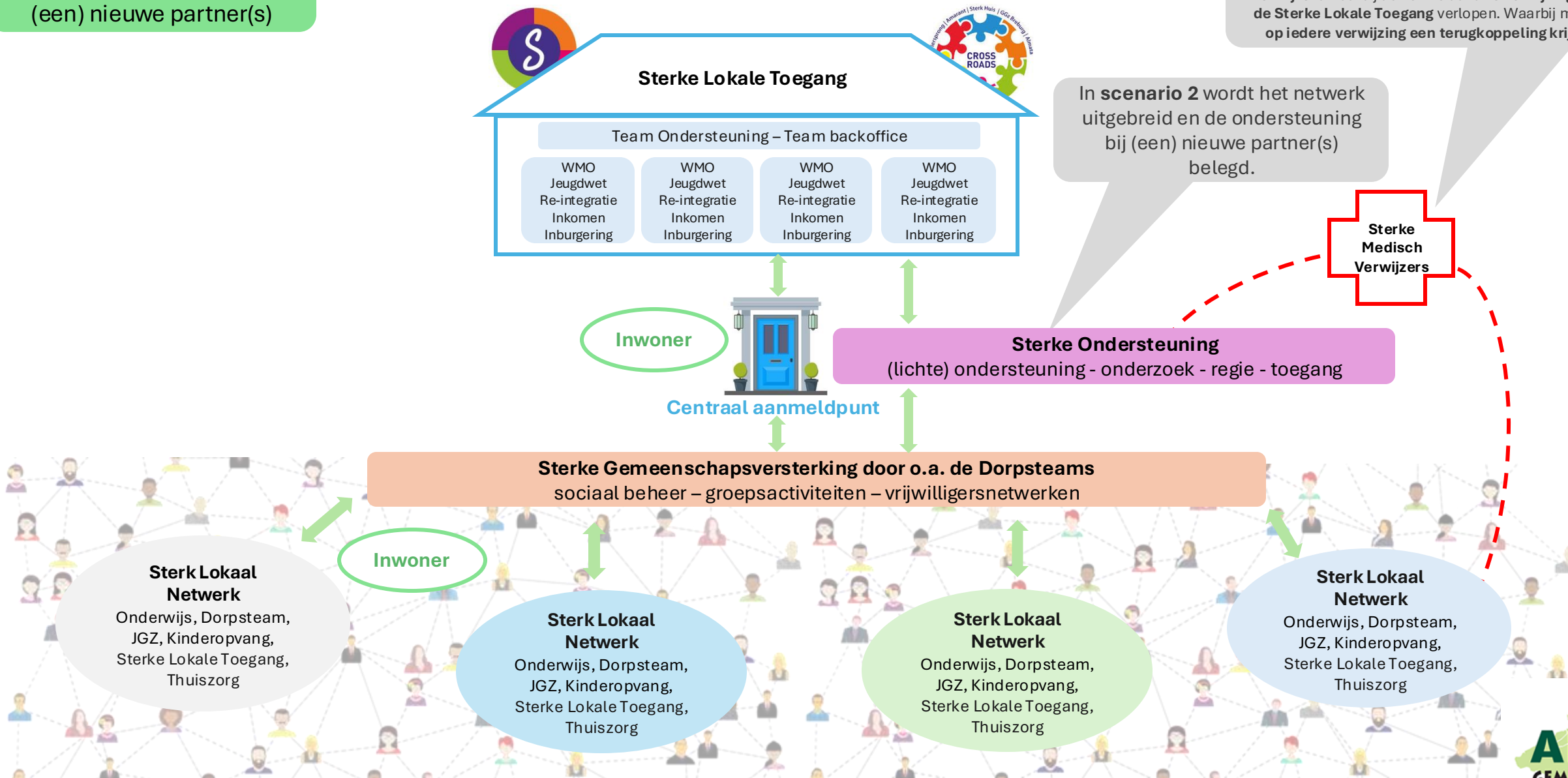

Scenario 2

Ondersteuning beleggen bij
(een) nieuwe partner(s)

Het Sterke Lokale Team en haar Sterke Lokale Schakels

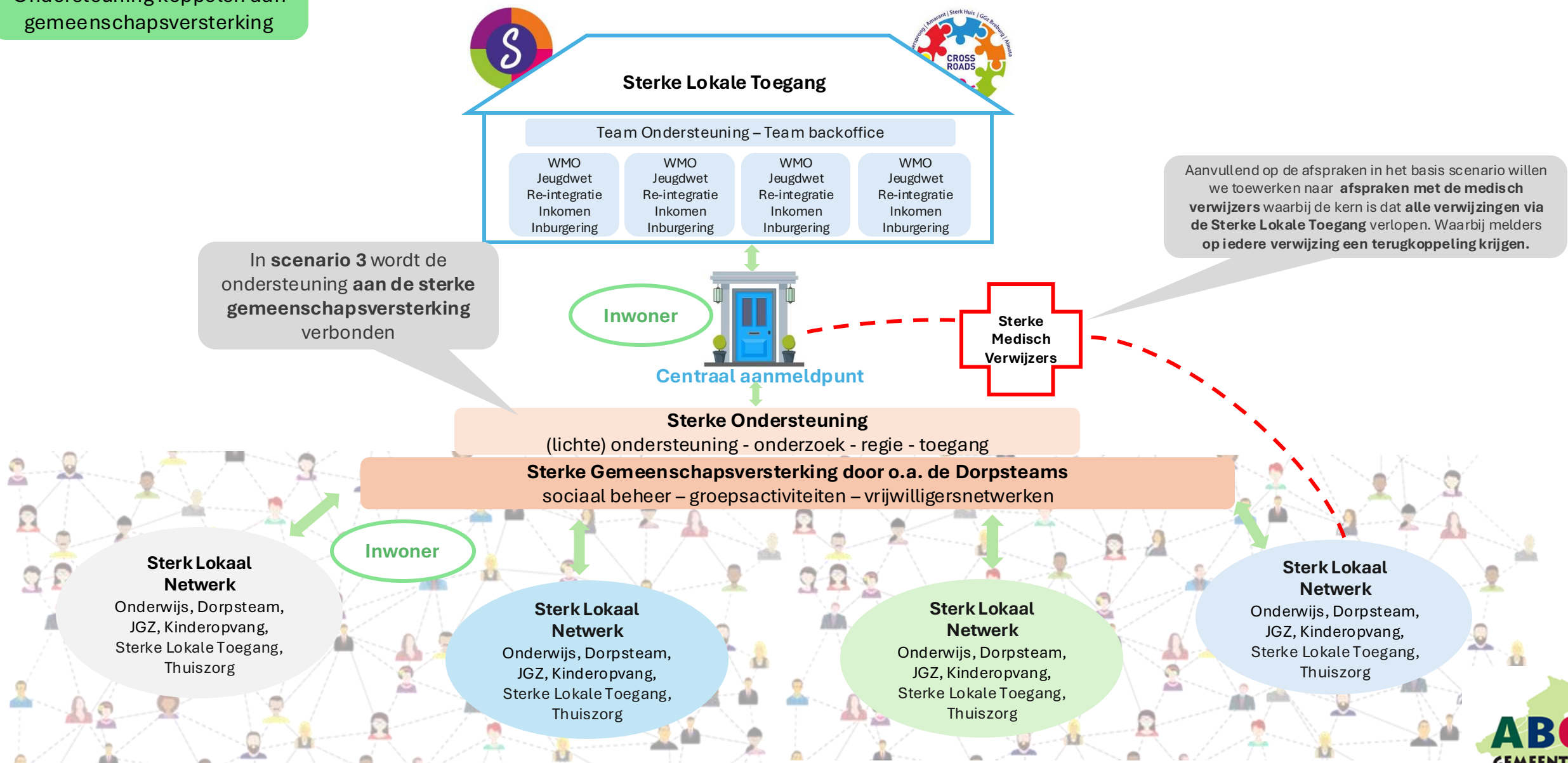
Aanvullend op de afspraken in het basis scenario willen we toewerken naar **afspraken met de medisch verwijzers** waarbij de kern is dat **alle verwijzingen via de Sterke Lokale Toegang** verlopen. Waarbij melders op iedere verwijzing een terugkoppeling krijgen.

Scenario 3

Ondersteuning koppelen aan
gemeenschapsversterking

Het Sterke Lokale Team en haar Sterke Lokale Schakels

Perspectief op de uitvoering

- Hoe nu verder?
- Opbouw gebiedsgerichte netwerksamenwerking
- Randvoorwaarden netwerksamenwerking
- Ontwikkelen partnerschap
- Sturing in samenhang
- Planning op hoofdlijn

Hoe nu verder?

- Het basis scenario en de mogelijkheden om dit op termijn uit te breiden, leggen de volgende grote ontwikkelopgaven bloot:
 - Inzet op gemeenschapsversterking (vanuit de dorpssteams)
 - Gebiedsgerichte netwerksamenwerking opbouwen
 - Eén sterke integrale lokale toegang en een centraal aanmeldpunt inrichten
 - Oriëntatie op nieuwe vormen van ondersteuning
- Het realiseren van deze ambities is een enorme opgave waar veel partijen bij betrokken zijn. Dit vraagt per opgave een goed doordachte planmatige aanpak en een gezamenlijke uitwerking. Het is belangrijk dat hier de benodigde tijd en menskracht voor wordt vrijgemaakt zodat de gevraagde inspanning ook daadwerkelijk geleverd kan worden (zie ook hoofdlijnen planning).
- Binnen deze context willen we hierna de volgende twee punten alvast extra uitlichten:
 1. Opbouw gebiedsgerichte netwerksamenwerking: in de laatste bijeenkomst met de uitvoerend partners hebben we dit vraagstuk verder verdiept. Dit heeft een aantal richtinggevende inzichten opgeleverd.
 2. Partnerschap en sturing: de ontwikkelopgaven kennen een eigen ontwikkel- en tijdpad, maar hebben tegelijkertijd grote samenhang en afhankelijkheden. Dit vraagt om een samenhangende governance

Opbouw gebiedsgerichte netwerksamenwerking

- Het opbouwen van een gedeeld beeld op wat we precies onder gebiedsgerichte netwerksamenwerking verstaan vraagt nog een verdiepingsslag. In de gezamenlijke bijeenkomsten hebben we de principes en hoofdlijnen met elkaar verkend en vastgesteld.
- Dit heeft ook duidelijk gemaakt dat we hierin gezamenlijk nog veel te leren hebben. Dit is een werkwijze die we tot nu toe onvoldoende ontwikkeld hebben met elkaar. We weten dus nog niet goed hoe dit er in de praktijk moet komen uit te zien.
- We hebben de ambitie om op een beperkt aantal plekken te starten en van daaruit de netwerksamenwerkingen stap voor stap uit te bouwen. Op de vraag waar te starten spelen de volgende overwegingen een rol:
 - Hoeveel plekken tegelijk is behapbaar? Denkrichting is nu vier tot zes.
 - De keuze is ook afhankelijk van de doelen die we eraan verbinden. Het doel kan zijn impact maken, maar het doel kan ook zijn om samen te leren hoe we een netwerk opbouwen. Idealiter wordt dit een mix, waarbij het gaat helpen om het doel vooraf expliciet te maken.
 - Impact maken kan enerzijds betekenen dat we aansluiten op plekken waar de energie is en al een vorm van netwerksamenwerking bestaat en dat succesvol uitbouwen. Anderzijds kunnen we starten op een plek waar dit nog niet van de grond is gekomen, maar waar dit gezien het knelpunt wel hard nodig is.
 - Maak van deze keuze geen al te lang proces. Maak gebruik van data en input uit uitvoeringspraktijk.

Randvoorwaarden voor netwerksamenwerking

- Om succesvolle netwerken te bouwen is het cruciaal dat bepaalde randvoorwaarden goed ingevuld zijn. Denk hierbij onder andere aan:
 - Zorg voor een heldere organisatie. Maak goede afspraken over rollen en verantwoordelijkheden (trekker, begeleiding, ondersteuning etc.) en leg deze vast.
 - Zorg voor heldere sturing en een escalatieroute. Hoe loopt besluitvorming en wie hakt de knoop door bij impasses? Het is aan te raden om ABG-breed een gremium in te richten dat stuurt op de samenhang van de netwerksamenwerkingen.
 - Maak vooraf helder (ook naar buiten toe) welke doelen er nagestreefd worden en maak afspraken over het evalueren van de effectiviteit van de samenwerking (indicatoren).
 - Maak ruimte voor ontwikkeltijd. We gaan iets nieuws ontwikkelen, terwijl de dagelijkse praktijk gewoon doorloopt. Professionals hebben tijd nodig om dit naast hun werk te kunnen doen. Die tijd moet vrij gemaakt worden.
 - Maak ruimte voor leren en experimenteren. Er bestaat niet één recept voor het opbouwen van goede netwerksamenwerking. Dit is maatwerk en vraagt continu reflecteren, leren en bijstellen. Benut ervaringskennis en het perspectief van inwoners om hierop te reflecteren.
 - Maak gebruik van de kennis die al ontwikkeld is en gebruik deze kennis (universitaire programma's, Smart Start initiatieven en landelijke ondersteuningsstructuren) als vliegwiel voor de ontwikkeling.

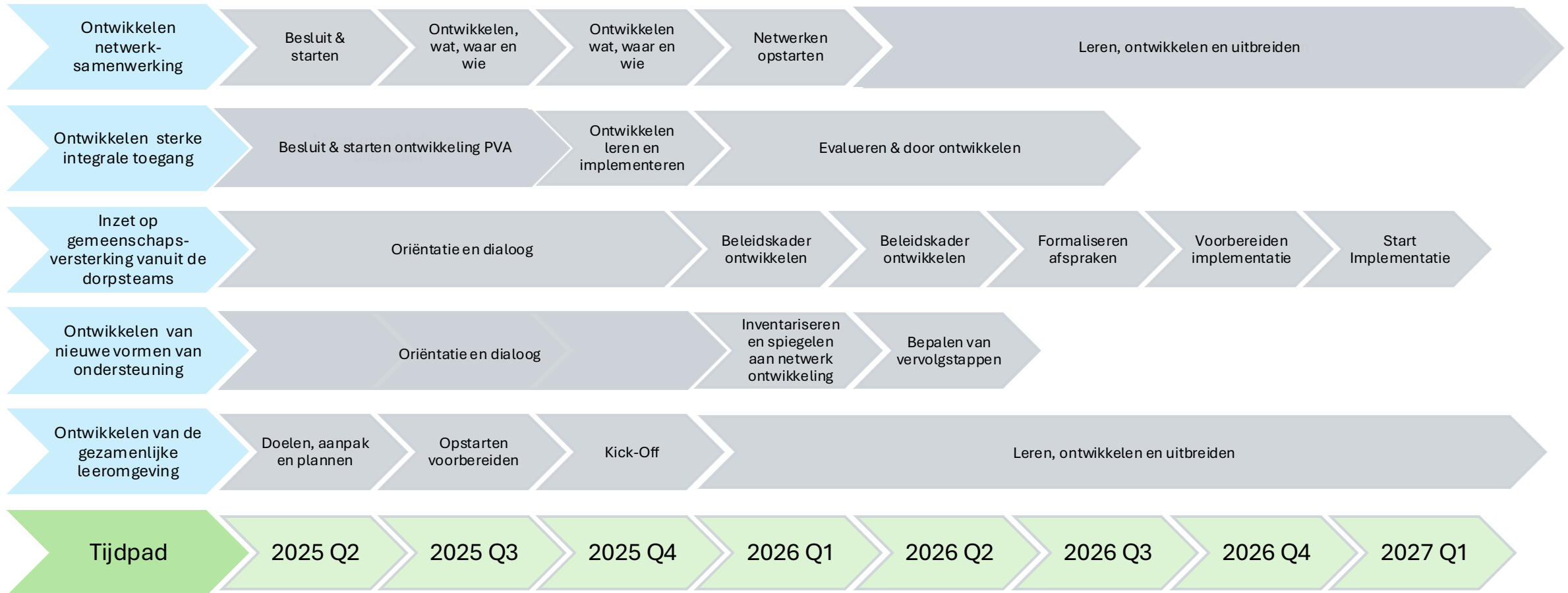
Samenwerken in partnerschap

- Een belangrijk aandachtspunt hierbij is het samenwerken in partnerschap. De ABG-organisatie en de uitvoerend partners hebben hierin al belangrijke stappen gezet door samen het basis scenario te ontwikkelen en gezamenlijk commitment uit te spreken op de realisatie daarvan.
- Hiermee is een basis gelegd van onderling vertrouwen en de bereidheid om hier de komende jaren echt gezamenlijk stappen in te zetten. Dit betekent ook dat er extra aandacht nodig is voor de ontwikkeling van de samenwerkingsstructuur en voor de samenwerkingscultuur.
- Uitvoerend partners verwachten hierbij van de gemeente dat zij de regie op zich neemt, dat wil zeggen de rol van faciliteren en verbinden.

Sturing in samenhang

- We hebben het basis scenario beschreven als een ecologisch systeem van samenhangende schakels met een eigen kernfunctie. Deze schakels kunnen niet los van elkaar worden gezien en zijn sterk verbonden.
- Om die samenhang goed te bewaken is het cruciaal om voorafgaand aan de realisatie goed na te denken over de sturing op de diverse deelopgaven en op de samenhang ertussen:
 - Hoe richt je de sturing in op een deelopgave?
 - Hoe richt je de overkoepelende sturing in op de samenhang van alle deelopgaven?
 - Wie faciliteert en ondersteunt de diverse overlegstructuren?
 - Voor iedere governance structuur ligt de vraag voor: is een gezamenlijke sturing met de uitvoerend partners nodig en zo ja in welke vorm en met wie?
 - De ABG gemeenten bestaan uit drie gemeenten met een eigen college. Alle ontwikkelopgaven zijn gericht op één gezamenlijke uitvoering ABG-breed. Hoe verhoudt zich dit tot drie verantwoordelijk wethouders van de drie gemeenten?
 - Continuïteit in draagvlak is een succesfactor. Zorg daarom voor ‘vaandeldragers’ die een belangrijke sleutelfunctie bekleden, zowel op beleids- als op bestuurlijk niveau en binnen het uitvoerend netwerk.

Planning op hoofdlijn

N.B. dit betreft op dit moment nog een grofmazige planning. Zodra gestart wordt met uitwerking en planvorming, zal de planning worden aangescherpt.